

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Арт терапија и сестринство (32.АРТ)			
Наставник: Богдан М. Ђаковић, Маријана В. Прпа Финк, Маја М. Јоцков			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета			
Циљ предмета <i>Арт терапија и сестринство</i> је интердисциплинарно учење, кроз три уметничко-научна подручја: драмске уметности, ликовне педагогије и музикологије, ради развијања вештина креативних терапија. Изучавање основних теоријско-практичних: драмских, визуелно/ликовних и музичких уметности, има за циљ усвајање основа арт терапија и њихове примене. Циљ предмета је и развијање компетенција код студената сестринства у активном спровођењу терапије кроз уметничке праксе. Кроз теоријско-научне аспекте: драмске, ликовне педагогије и музикологије, предмет пружа теоријске основе и практичне уметничке вештине, као методе у постизању побољшања општег менталног и физичког стања здравља.			
Исход предмета			
У области драмске уметности студенти се упознају са феноменом позоришта и арт терапије, од периода када се области уметности и медицине нису раздвајале, па све до савремених позоришних естетика, значајних стваралаца и њихове примене у арт терапији. Продубљивање знања о драмским уметностима, њихова анализа и примена у арт терапији као и познавање дејства драмске уметности на гледаоца, важни су за избор технике у арт терапији. Познавање могућности покрета, плеса, емпатије и кинестезије, омогућавају бољу интеракцију и комуникацију на професионалном и личном плану, као и побољшање општег стања здравља. Предвиђене су и посете студената позоришним представама у складу са планом и програмом.			
У области визуелних/ликовних уметности, студенти стичу знања о визуелном свету који омогућава разумевање визуелног језика и развија визуелну комуникацију, а самим тим и медијску писменост, која заузима примарно место у савременом друштву. Говор и симболика боје и облика у стварности и јавним и приватним просторима, појам естетике и њена улога у свакодневном животу. Разумевање репрезентативних уметничких дела, њихова тема и садржај. Галеријска и музејска пракса. Организовање радионица и простора где се одвија креативна терапија; сликање цртање, вајање као терапија. Рад и спровођење арт терапије у музејским и галеријским просторима.			
У области музичке уметности стичу се знања о основним елементима музикотерапије, науке о музици, као и о хронолошко/историјском току развоје уметничке музике са посебним освртом на њену потенцијалну музикотерапијску примену. Теоријско-практичним упознавањем са базичним естетским и етичким вредностима ове уметничке врсте, студентима се приближава архетипска вредност музике сагледана кроз историјске аспекте у светлу познатих и дефинисаних теорија музикотерапије. Посебно се указује на оне стилске правце, ауторе и дела која представљају објективне примере репрезентативних остварења, али и на оне музичке композиције и музичке врсте (жанрове, поједине типове вокалне или инструменталне музике...) које имају првенствено музичко-терапијску вредност. Израђивањем критичког мишљења према различитим аспектима дејства друштвено-социјалне и психолошке улоге музике, студентима се отвара могућност личног креативног одабира одговарајућих музичких дела у домену музикотерапије и опште помоћи ове уметности у терапијској примени.			
Предмет Арт терапија и сестринство развија вештине плеса, покрета, визуелног и ликовног стваралаштва у домену сликања, цртања и вајања као и креативног стваралаштва у новомедијским и музичким уметничким праксама. У домену музичке уметности поред основне теоријско-историјске поставке, развијају се и дисциплине упознавања вокалне технике и базичних елемената за вођење једног вокално-хорског ансамбла састављеног од пацијената или особа са различитим видовима ометености или смањених способности. Део практичног знања покрива и област рецептивне музикотерапија која подразумева методолошко оспособљавање музичких терапеута у смеру излагања пацијената (активно слушање) различитим музичким врстама.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Теме наставе из области драмске уметности: Феномен позоришне уметности и арт терапија, Глума и арт терапија, Арт терапија и сестринство, Феномен емпатије и кинестезије, Елементи позоришне праксе: Концентрација, Елементи позоришног израза и арт терапија, Анализа драмског дела и њена примена у арт терапији, Жанрови и арт терапија, Елементи позоришне праксе: Препознавање драмских ситуација, Значајни позоришни ствароци и њихове естетике, Значајне позоришне представе и њихово дејство на гледаоце, Значајне позоришне установе, Елементи позоришне праксе: Феномен игре, Покрет и гест, Покрет као изражајно средство у позоришту и арт терапији, Елементи позоришне праксе: Феномен плеса и плесна терапија. Теме наставе из визуелних/ликовних уметности: Увод у уметност, општи појмови визуелних и ликовних уметности; Визуелне уметности и медији; Ликовна уметност и дисциплине; Стилски и правци; Технике ликовних дисциплина; Теорија ликовне форме; Композиција; Основни ликовни елементи; Боја као доминанта, симболика; Хромотерапија, боја као лепши део стварности, говор боје; Уметничка дела - тема и садржај света медицине у репрезентативним делима; Анализа дела Час анатомије др Тулла, Рембрант; Анатомски цртежи Леонарда Да Винчија; Сликање и вајање као терапија, психологија цртежа; Галеријска и музеолошка пракса у функцији арт терапије. Теме наставе музичке области: Увод у музикотерапију; хронолошко стилско-естетско сагледавање уметничке музике од средњег века до модерног доба; проблем постанка музике, проблем основних елемената (мелодија, ритам, хармонија, полифонија, оркестрација, агогика, динамика); музика средњег века и ренесансе; музика барока и класике; музика романтизма и савременог тренутка; уметничка музика у Срба; дискусија о репрезентативним примерима. Парагигматичне студије случаја као извор за упознавање различитих музикотерапијских пракси. Практичан рад (елементи вокалне хорске технике, израђивање личног музичког водитеља радионице/хорске или музичке пробе, постављање методолошких образаца за спровођење рецептивне музикотерапије).			
<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>			
Практична настава је планирана посета галеријским и музејским просторима и актуеним уметничким изложбама, позоришним представама и радионицама и праћење концертних активности као и слушање музике.			
Литература			
<i>Обавезна</i>			
1. Харвуд Р. (1998), <i>Историја позоришта</i> , Београд: Слио.			
2. Арнхајм, Р. (1998), Уметност и визуелно опажање (Психологија стваралачког гледања). Београд: Универзитет уметности у Београду и Студентски културни центар.			
3. Јансен, Х. В. (2005) <i>Историја уметности</i> , Београд: Просвета			
4. Andreis, J. (1989) <i>Povijest glazbe</i> . Zagreb: SNL.			
5. Радуловић, Р. (2003) <i>Интегративна музикотерапија и церебрална парализа</i> . Београд: Југословенско удружење за музикотерапију.			
6. Роналд Харвуд <i>Историја позоришта</i> , Београд 1998.			
7. Драган Савић, <i>Ликовна култура 2003</i> . Сомбор			
8. Х. В. Јансен, <i>Историја уметности</i> , Београд 2005.			
<i>Допунска</i>			
1. Барба Е. и Савареце .Н. (1996) <i>Тајна уметност глумца</i> . Београд: Факултет драмских уметности.			
2. Петровић. П. С. (1996) <i>Човек између болести и стваралаштва</i> . Нови Сад: Прометј.			
3. Duncum, P. (2009) <i>Visual Culture in Art Education. Visual Art Research</i> , Vol. 35, No 1, 64-75;			
4. Emery, L. (2002) <i>Teaching art in a Postmodern World</i> . Altona: Coomon Ground.			
5. Еко, У. (2004) <i>Историја лепоте</i> . Београд: Плато.			
6. Žilber, K. (2005) <i>Muzej i publika</i> . Beograd: Clío.			
7. Žoli, M. (2009) <i>Slika i njeno tumačenje</i> . Beograd: Clío.			
8. Радос-Мирковић, Ксенија: <i>Психологија музике</i> , Завод за уџбенике, Београд 2010.			
9. Проданов, И. (2002) <i>Музика двадесетог века</i> . Нови Сад: Академија уметности.			
10. Маринковић, С. (2000) <i>Историја српске музике</i> . Београд: Завод за уџбенике.			
11. Васиљевић, М. З. (2006) <i>Методика музичке писмености</i> . Београд: Завод за уџбенике.			
12. Еуђенио Барба и Никола Савареце <i>Тајна уметност глумца</i> , Београд 1996.			
13. Умберто Еко, <i>Историја лепоте</i> , Плато - Београд 2004.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
30		15	
Методе извођења наставе: Теоријски и практичан рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	писмени испит	50
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и	10		
остало	10		